

ispanyolca tanım edatları

İspanyol dilinde isimler cins bakımından ikiye ayrılır.

Erkek Karakterli İsimler(Eril)

Dişi Karakterli İsimler(Dişil)

Genel bir kanun değil ama isim "o" eki ile sonlanıyorsa isim erkek karakteri, "a" eki ile sonlanıyorsa isim dişi karakteri taşıyordur.

banco : banka

casaa : ev

Ve isimler, tanım edatlarıyla birlikte kullanılır.

Kısaca tanım edatı olmadan ismi kullanamazsınız.

İspanyol dilinde, ismin belirliğini ve cinsini tanımlayan edatlara bu adı veriyoruz.

Kafanız karıştı değil mi?

Şöyle düşünün ;

Tanım edatı + İsim

Belirli Tanım Edatı;

Eğer bahsi geçen isim belli ise, belirli tanım edatları kullanırız

İngiliz dilindeki "the" ekinin görevini yaparlar.

Belirsiz Tanım Edatı;

Eğer bahsi geçen isim belli değilse belirsiz edatları kullanırız

İngiliz dilindeki "a" ekinin görevini yaparlar

Erkek Karakterli Edatlar

Erkek Karakter

Tekil

Çoğul

Belirli Tanım Edatı	El	Los
Belirsiz tanım Edatı	Un	Unos

El banco/Bir banka

Yukarıdaki cümlede belirli bir bankadan bahsedilmekte

Un banco/Herhangi bir banka

Yukarıdaki cümlede herhangi bir bankadan bahsedilmekte.

İsim çoğullaştırıldığında tanım edatı'da çoğullaşmak zorundadır.

İsimler nasıl çoğullaştırılır dı ? Hemen unuttunuz değil mi ? Tıklayın!

Los bancos/ Çoğul Belirli Bankalar

Unos bancos/Çoğul Herhangi Bankalar

El libro/Belirli bir kitap

Un libro/Herhangi bir kitap

Los libros/Çoğul Belirli Kitaplar

Unos libros/Çoğul Belirsiz Kitaplar

Tanıdığınız bir köpeği anlatıyorsunuz

El perro/Bir köpek

Herhangi bir köpeği anlatığınızda

Un perro/Herhangi bir köpek

Los perros/Çoğul Belirli Köpekler

Unos perros/Çoğul Belirsiz Köpekler

Dişi Karakterli Edatlar

Bayan Karakter	Tekil	Çoğul
Belirli Tanım Edatı	La	Las
Belirsiz tanım Edatı	Una	Unas

La casa/Bir ev

Una casa/Herhangi bir ev

Las casas/Çoğul Belirli Evler

Unas casas/Çoğul Belirsiz Evler

La mujer/Bir kadın

Una mujer/Herhangi bir kadın

Las mujeres/Çoğul Belirli Kadınlar

Unas mujeres/Çoğul Belirsiz Kadınlar

İspanyolca tanım edatları 2

İspanyolcada eril dişil ayrımı bu dile yeni başlayan herkesin ortak problemi olagelmıştır. Malum Türkçede bu ayrım olmadığı için yani isimlerin bir artikelle ihtiyacı olmadığı için yabancı olduğumuz bir mevzu.

Kısaca açıklamaya çalışayım.

İspanyolcada isimlerin bir cinsiyeti vardır ve isimler sahip oldukları cinsiyetlere bağlı olarak kendilerinden önce belirli ya da belirsiz tanım edatları (artikel) alırlar.

Bu tanım edatları şunlardır:

Eril Belirli tanım edatları:

Tekil: EL

Çoğul: LOS

Dişil Belirli tanım edatları:

Tekil: LA

Çoğul: LAS

Eril Belirsiz tanım edatları:

Tekil: UN

Çoğul: UNOS

Dişil Belirsiz tanım edatları:

Tekil: UNA

Çoğul: UNAS

Neye göre **eril** neye göre **dişil** sorusunu sormadan önce neye göre **belirli** neye göre **belirsiz** sorusunu soralım.

Belirli tanım edatları kullanmak için bahsi geçen ismin bize yabancı olmaması yani bildiğimiz, bahsi daha önce geçen kısacası **BELİRLİ** bir isim olması gerekir. Bunun tam tersi durumlarda da **belirsiz** tanım edatları kullanırız. İngilizce bilenler için bu ayrımın "a" ve "the" ayrımıyla aynı olduğunu söylemek faydalı olacaktır diye düşünüyorum.

Türkçe: Köpek

İspanyolca: El perro

İngilizce: The dog

Yukarıdaki bahsi geçen köpek için metin içinde ya da konuşma sırasında hangi artikeli kullanacağız.

Yani el perro mu diyeceğiz yoksa un perro mu diyeceğiz?

Olay çok basit

Eğer köpek **BİLİLEN** bir köpeğe yani metinde daha önce bahsi geçmiş ya da konuşmada daha önce bahsedilmiş bir köpeğe

EL perro diyeceğiz.

Ama **BİLİNMEYEN** herhangi bir köpeğe
UN perro diyeceğiz.

Örnekler vererek konuyu daha da netleştirelim.

"Carlos köpeği gördü." diye bir cümlemiz olsun. Bu cümlede bahsi geçen köpeğin bu cümleyi söyleyen ve söylenen kişi tarafından **bilindiği** ortadadır o yüzden bu cümlede **EL** perro demek gerekir. Fakat cümlemiz şöyle olsaydı: "Carlos bir köpek gördü", işte o zaman **bilinmeyen**, herhangi bir köpekten bahsedildiği anlaşılacak ve **UN** perro demek gerekecekti.

İngilizce bilenlere yardımcı olacak bir bilgi:

El - la -= The

Un- una: a

the dog = el perro

a dog = un perro

İngilizce bilmeyenlere de yardımcı olacak bir bilgi daha:

Cümlenin türkçesinde bir ya da birkaç kelimeleri geçiyorsa kesin belirsiz artikel kullanılmalıdır. Bir kedi var cümlesini kurarken asla El gato diyemezsiniz. Un gato demelisiniz. Bir de cins isimler belirli tanım edatıyla kullanılır. Yani Kediler derken unos gatos denmez, Los gatos denir. Örnek cümle:

Kediler evcil hayvanlardır. Bu cümlede herhangi bir kediden ya da bildiğimiz bir kediden değil bir cins isim olarak kediden bahsediliyor.

Belirli belirsiz edatlar konusunun anlaşıldığını düşünüyorum. Şimdi aşağıdaki türkçe cümlelere bakarak kullanmamız gereken artikellerin belirli mi yoksa belirsiz mi olduğunu söylemeye çalışalım:

Banka caddenin sonunda soldadır. - Banka için?

Burada bir çocuk gördünüz mü? - çocuk için

Köpekler tehlikesiz hayvanlardır - köpekler için?

Buralarda bazı köpekler görülmüş - köpekler için?

Havuz çok küçüktü - Havuz için?

Bir arkadaşım söyledi - Arkadaş için?

Bana bir kitap satın al - Kitap için?

Yukarıdaki sorulara belirli tanım edatı ya da belirsiz tanım edatı diye kısaca yanıtınızı verdikten sonra okumaya devam edin

Bu konuyu derslerde anlatırken en sık karşılaştığım soru şudur: "Hocam bir kelimenin eril ya da dişil olduğunu nasıl anlarız?" Bu soruya benim verdiğim cevap ise her zaman şudur: "Anlayamazsınız! Bu ezberlenmesi gereken bir konudur". Yani sözlükten yeni kelime öğrenirken o kelimeyi artikeliyle birlikte öğrenmek gerekiyor. Fakat bütün bunlara rağmen bir kelimenin eril mi dişil mi olduğunu "tahmin" etmemize yarayabilecek bazı ipuçları vardır. Bunlar üzerine yazmaya başlamadan öğrenci arkadaşları uyarmak isterim. Bu ipuçları, madde yazılırken aksi belirtilmemişse, kesinlik taşımazlar. İstisnalar her zaman vardır!

Şimdi bu ipuçlarını ve bazı istisnaları sıralayalım.

Önden Femeninolar...

1) -a ile biten isimler genellikle (dikkat edin, k e s i n l i k l e d e ğ i l !) femeninodur ve La artikeli alırlar.

Excepción (İstisna): el día

2) umbre, -ie, -ión, -dad, -tad o -is ile biten isimlerin büyük çoğunluğu dişildir.(ión, tad, dad bitimlilerde bu oran daha da yüksektir.)

Örnekler: la especie la costumbre la educación la ciudad la crisis la serie la muchedumbre la formación la facultad

Algunas Excepciones (bazı istisnalar): el pie el avión el análisis el puente el camión el énfasis

Şimdi Masculinolar:

1) N-O-R-S-E-L harflerinden herhangi biri ile biten isimlerin büyük kısmı erildir.

Algunas Excepciones (bazı istisnalar): la fuente la imagen la nube la foto la moto la radio

2) -ma, -pa, ta heceleriyle biten isimler grekçe kökenlidir ve büyük çoğunlukla erildirler.

Örnekler: el drama el idioma el mapa el planeta el poema el problema

Algunas Excepciones (bazı istisnalar): la cima la dama

3) ve bir ayrıntı olarak birleşik isimlerin hepsi eril artikel alır. Örneğin cumplir (tamamlamak) fiilinden ve yıl (año) kelimesinden oluşan cumpleaños (doğum günü) kelimesi tekil ya da çoğul yazılması hiç farketmez her zaman eril artikeller alır...

Bunların dışında bilinmesi gereken önemli bir nokta bazı isimlerin hem eril hem de dişil artikel alabildiğidir ve bu isimler genelde: -nte, -sta bitimli isimlerdir.

Örneğin;

Öğrenci anlamına gelen Estudiante kelimesi öğrencinin cinsiyetine göre el ya da la takısı alabilir.

Gazeteci anlamına gelen periodista kelimesi de bu kurala göre eril ya da dişil tanım edatı alabilir. Yani bu kelimeler çift cinsiyetlidir...

Ağaç isimleri Eril Meyvalarının isimleri ise dişildir (istisnalar mevcuttur)

El manzano : Elma ağacı

la manzana : Elma (meyva)

ÖZET

Sonu aşağıdaki gibi biten kelimelerde dişil, eril ayrımı ipuçları

Singular Femenino	Plural Femenino	Singular Masculino	Plural Masculino
El Femenino "LA" alır. -a, -dad,, tad -sión -ción -umbre -sis	Çoğul "LAS" -as -dades -tades -siones -ciones -umbres -sis	El Masculino "EL" alır. -o -e -ma	Çoğul "LOS" -os _es -mas
La casa	Las casas	El coche	Los coches
La blusa	Las blusas	El hombre	Los hombres
La vaca	Las vacas	El libro	Los libros
La chica	Las chicas	El dinero	Los dineros
La ciudad	Las ciudades	El problema	Los problemas
La crisis	Las crisis	El sistema	Los sistemas
La cantidad	Las cantidades	El animal	Los animales
La cualidad	Las cualidades	El pais	Los paises
La libertad	Las televisiones	El perro	Los perros- köpekler
La cansión	Las actividades	El chico	Los chicos
La costumre- gelenek	las costumres	El teléfono	Los teléfonos
La bolsa	Las bolsas-çantalar	El zapato- ayakkabı	Los zapatos

Kurallara uymayan düzensiz isimler de vardır.

- Sonu(e) ile bitiyor ama (M) değil (F)
- Sonu(ma) ile bitiyor ama (M) değil (F)
- Sonu(o) ile bitiyor ama (M) değil (F)
- Sonu(a) ile bitiyor ama (F) değil (M)

Algunos nombres Irregulares.

Tekil (Singular)	Çoğul(Plural)
El dia-gün	Los dias
La mano-el	Las manos
El sofa-koltuk	Los sofás
El mapa-harita	Los mapas
El planeta	Los planetas
La cama-yatak	Las camas
La crema	Las cremas
La noche-gece	Las noches
La tarde-öğleden sonra	Las tardes
La radio	Las radios
La clase-sınıf	Las clases
La flor-çiçek	Las flores
La madre-anne	Las madres
La mujer-kadın	Las mujeres

Özel Durumlar

Dişi Erkek Dönüşümü	Dişi Erkek Farklı	Aynı kalan Kelimeler	Topluluk cinsiyeti
El chico, la chica el tio,la tia (teyze, dayı) el abuelo,la abuela(büyükanne, büyükbaba)	El hombre_la mujer	Estudiante_ los Estudiantes	Nehir –El RiO el Amazon bütün nehirler istisnasız “El” ile başlar
El medico,la medica el doctor,la doctora	El padre_la madre	Turista_ los turistas	Meyve_La fruta La manzana Bütün meyveler ‘La ' ile başlar
El pintor, la pintora el escritor, la escritora	El toro_la vaca	Economista_ los economistas	Ağaç _el arbol El manzano gibi bütün ağaçlar ‘el 'ile başlar
El director, la directora yani mesleklerde erkek se farklı, kadınsa farklı kullanılır.	El caballo_la vegua	Cantante_ Los cantantes	Ada_La isla las canarias gibi bütün adalar ‘la 'ile başlar